

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 8 pessetas
Extranger, 5.

LA VEU DE LA EXPERIENCIA

—¡Noooooys!... ¡Ojo!... ¡Molt cuydado ab aquest joch!... ¡Soch *mussiu* Arban —el teniu present?— y sé 'l pa que s' hi donal

EL DEBUT

HAVIA de ser precisament dissapte, primer de juny, el día del debut de las minorías solidarias igual en el Congrés qu' en el Senat. Aixís, sense combinació previa, expontáneament, per lley natural de las cosas, s' ha complert al péu de lletra l' adagi terrassá: «*Pel juny la fals al puny.*»

Un senador, l' Abadal, y dos diputats, en Salvatella y en Carner, á la mateixa hora de la tarde, cada hù en el seu camp, van comensar la feyna: l' Abadal consumint el primer torn en la discussió del Missatge, y en Salvatella y en Carner impugnant las actas de Madrit. Tots tres varen treballar ab aplóm y desembrás, ab dalé y fermesa, y Catalunya n' ha quedat contenta.

¡Bon comensament! Bé podém dir ab l' autor de aquella pessa destinada á enaltir la valentía dels voluntaris cataláns del any 60:—¡Son trempats els noys de casa!

*
* *

La presencia á Madrit dels diputats y senadors solidaris havia donat péu á las més extranyas conjecturas. Hi havia qui 's creya que anavan á menjar-se á las criaturas de víu en víu; hi havia qui 's figurava que farían un paper ridícul. De lleóns farrenys els calificavan uns y de lleóns domesticats uns altres. Tal anunciava que de bonas á primeras ho tirarian tot á rodar, y tal altre deya saber de bona tinta qu' estavan secretament en relacions ab en Maura, que 's deixavan amanyagar per l' Amo Toni, y que al cap-de-vall totas las pretensions de la Solidaritat catalana 's tornarian aygua-poll.

Hi havia un afany desmesurat de ferlos parlar avants d' hora, ab el propósit de tergiversar las declaracions que fessin particularment y posarlos en contradicció. Un periódich els conjurava á dir lo que tinguessin per convenient, alegant que tal vegada 'ls faltaria temps de ferho després, no podentse respondre de que las Corts tinguessin la cortesía d' escoltarlos. Y ab tot aixó, la serenitat dels representants solidaris s' anava afiansant, en mitj de aquell histérich desbordament de impresionabilitat. Ni tan sols feyan cas de las patrnayas de la premsa rotativa que cada día inventava una nova perfidia. A creure lo que asseguravan algúns de aquests periódichs, la Solidaritat estava completament dividida: la dreita desconfiava de la esquerra, y cada element treballava pel seu compte y de traïdor. Aixó es lo que 's deya y s' assegurava sense descalsars'hi, ab la sana intenció de portar á Catalunya la desconfiansa y 'l desconcert.

Mes ay, que quan un poble emprén el camí recte, resolt á no desviar-se, 'l maquiavelisme es impotent, y la perfidia no serveix de res. Catalunya, serena y tranquila, estava plenament confiada, tenia fé absoluta en els seus dignes representants. Y 's deya:—Molt valen ells per las condicions personals que 'ls adornan; pero valen sobre tot, per l' apoyo que 'ls hi presta 'l poble catalá; pels 250 mil vots que autorisan las sevas actas, netas de tota protesta, expressió clara y transparent de la ferma voluntat de tot un poble. Si algú d' ells per debilitat ó per torpesa arribés á defraudar la meva confiansa, cap mal me faria á mí; se 'l faria á sí mateix.

Aixó pensava Catalunya... y á partir del dissapte,

á partir del *debut*, ha vist que pensava bé... y n' ha restat plena d' orgull y de satisfacció.

*
* *

Las actas de Madrit. donaren peu á n' en Salvatella y á n' en Carner pera posar en parangó la política electoral de la Solidaritat, llibertadora de la conciencia del elector, ab la política electoral de las oligarquías monárquicas regida pels abusos, las trampas y las truhanerías més asquerosas; pera mostrar la font clara y transparent de nostre dret, enfront del bassal llotós y pestilent de despreocupació, en el qual las oligarquías elaboran la seva decantada legalitat.

En Salvatella enumerant totas las villanías consumadas en la Vila y Cort per arrebatat á la opinió republicana sa lligítima representació, y en Carner comentant el fet ab serenitat correcta, y mostrantse ab son llenguatge apóstol sincer de aquella veritat que per ésser tan clara ha de filtrar fins en las conciencias més empedernidas, deixaren en el lloch degut el bon nom y las sanas intencions del moviment solidari iniciat á Catalunya, y qu' Espanya entera va sentint y comprenent més cada día.

No es una pedregada lo que se 'n va á sobre dels oligarcas, sino una cosa que té més eficacia que aquest fenomen atmosféric passatjer encare que d' efectes destructors: es un raig de sol resplendent, que al mateix temps que ha de precipitar la descomposició de tot lo putrefacte, destinat tot lo més á abonar la terra ahont deurá colgarse en definitiva, vivificará la conciencia de la nació, enfortirá la seva voluntat y la farà senyora y mestressa de sí mateixa.

Solidaritat no es núvol; es astre. Y si contra 'ls núvols hi arriban els canons granífugos, contra 'ls astres no hi alcansan ni aquests ni 'ls altres.

*
* *

L' Abadal en el Senat ha deixat entreveure el pensament dels regionalistas respecte al problema catalá.

Son discurs correcte y notable no sols per lo que diu, sino per lo que deixa compendre, tingué el mérit de obligar á parlar á l' esfínx, á n' en Maura, per adelantat el seu recóndit pensament, en lo que atany al moviment de Catalunya.

En Maura 's troba en una situació impossible, no sabent si donar á la Solidaritat un disgust ó una satisfacció. Pera lo primer li falta pit, y pera lo segón careix de medis. A tot estirar—y encare si 'l deixan fer—no pot oferir més que un pastel... una especie d' ensaimada mallorquina, ab quatre talls de sobressada y quatre llencas de ponsém, producte estufat de la seva pastelería ab barreja de picantor y dolsura. Se creu que ab aixó quedarà bé y que la Solidaritat se desfará, perque, segons ell, se tracta de un moviment accidental, circunstancial, passatjer, y no hi haurá ningú que vulgui continuarlo, tan bon punt haja tastat l' ensaimada.

L' Abadal va haverlo de desenganyar, fentli present qu' encare no l' ha entesa la Solidaritat. Y es molt digne de notarse que 'l senador solidari es vice-president de la Lliga regionalista, la fracció solidaria á la qual se suposava més inclinada á sucumbir als cants afalagadors de la sirena mallorquina.

No: en Maura no l' entén encare la Solidaritat... no l' entén ó no la vol entendre. Bé es cert que ha hagut de rectificar el denominatiu de *montón* que va aplicarli desde bon principi; pero encare no ha penetrat en el moll del òs de l' aspiració de Catalunya.

Pretendre que 's contenti ab quatre midas descentralisadoras, més ó menos lleals y efectivas y que després cada solidari se sumi en els partits del torn pacífich, que venen fent y han de consumir la felicitat d' Espanya, es tenir un concepte completament erroni de la realitat.

Qu' en Maura creyentse fort en el seu paper de dispensador de mercés intenti donar alguna cosa pera contentar á Catalunya, allá ell se las compingui; pero ha de saber que no pot satisfernos obtenir per gracia, lo que podém conquistar per dret, y que no pot contentarnos tampoch una mera apariencia, sino una sólida realitat, y no una part, sino 'l tot.

No es als governs á qui toca donar, quan es el país qui 's pot pendre tot lo que necessita, fent sorgir de las sevas entranyas governs legitims, indiscutibles, part d' ell mateix y en un tot conformats ab la seva volensa y aspiracions.

Massa vells son ja 'ls motllos qu' en Maura tracta de aprofitar encare. Y no cal que ell, ni cap altre governant de la monarquia pretenguin posarse d' esquena á la paret, perque l' impuls del esperit públich es molt fort y la paret está esquerdada.

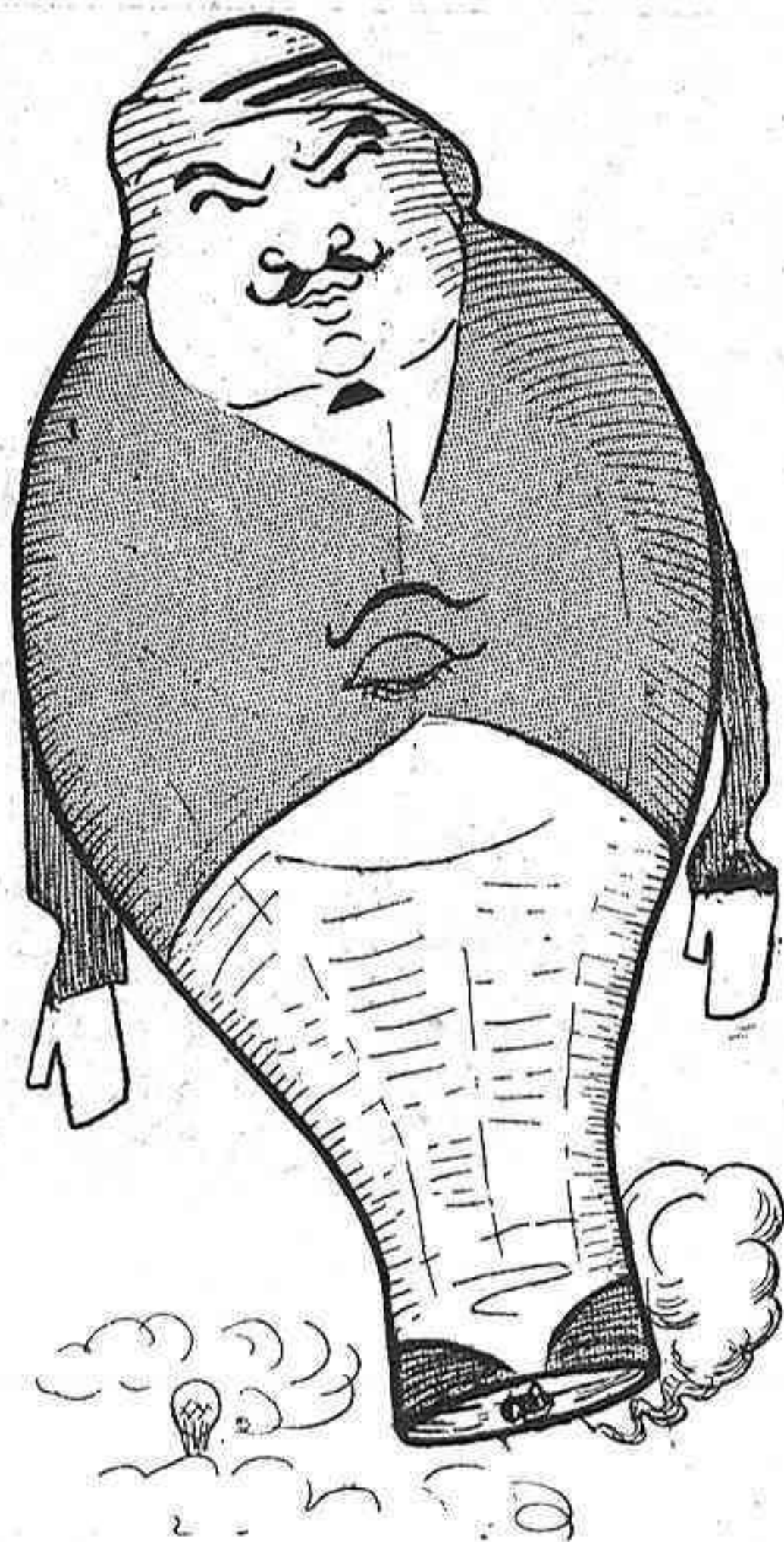
* *

Aquesta es la creencia de la Solidaritat; aquest es el seu esperit sense distinció de fraccions, ni de doctrinas. Tothom creu en la necessitat previa de netejar el camp, pera que 'l país hi puga sembrar las llevors de la seva predilecció. En aquesta deria tots estém y 'ns mantindrém units fins á conseguirho.

Y dissapte primer de juny—pel juny la fals al puny—va comensar gloriosament la sega de las malas herbas.

P. DEL O.

EL GLOBO IMPERATOR

PER' AQUEST VIATJE...

DRAMA D' ESTIU

I

L' ESCENARI

—¿Es aquí ahont ens han dit?

—Aquí.

Y la familia Valls, composta de don Facundo Valls (marit), donya Rosa Casas de Valls (muller), el senyoret Octavi (fill) y la senyoreta Marta (filla), descendeix del carruatge que desde la estació de Masfrondós l' ha conduhida al poble y ab l' ayre dominant que caracteriza als senyors de ciutat, s' acosta al portal de la casa de 'n Dimas.

—¡Dimas... Dimas!... ¿Ahont sou?

El bon Dimas, que justament es allá á la porta arreglant un magall, se queda mirantse'ls.

—¿Sou vos en Dimas?

—Mentres Deu vulgui...

—Ens han recomenat la vostra casa pera passarhi l' estiu. ¿Us sembla si hi cabrém tots?

En Dimas els conta.

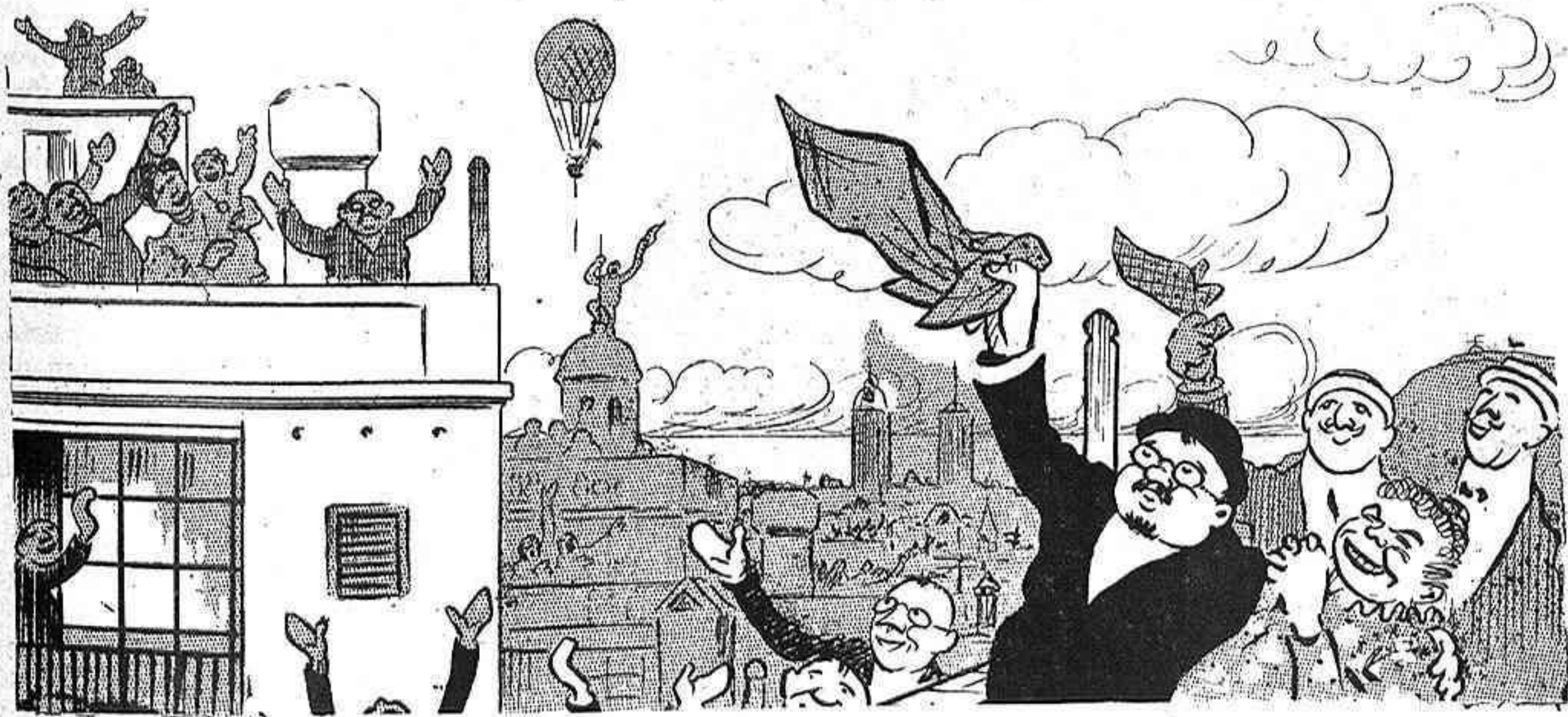
—Un, dos, tres, quatre... ¡Ja ho crech!... Com á cábrehi... Ara tot será que 'ls senyors s' hi sápigán avenir...

—El lloch no 'ns desagrada... ¿Veritat?—diu don Facundo girantse als seus que, plantats en semicircul, escoltan el diálech.

—¡Magnífich!... ¡Admirable!... ¡Superb!...—contestan simultáneament la mamá, el fill y la filla.

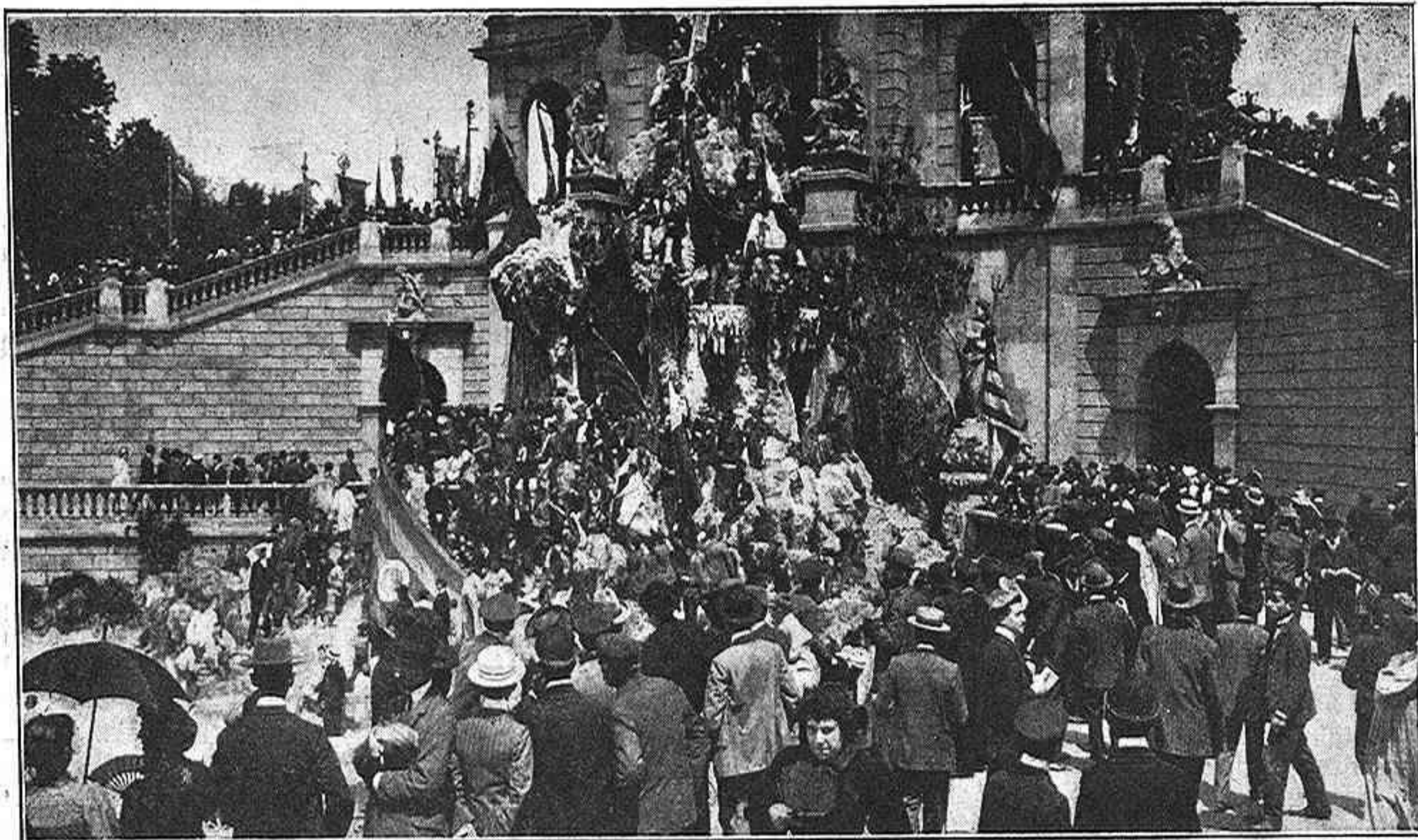
—Donchs...—segueix dihent en Matías—si volen tenir la bondat d' entrar pera ferse cárrech de cóm está aixó per dins...

—Veyám...

—¡Alante'... ¡Bon vent!... ¡La del fum!...

FESTA NACIONAL CATALANA

La gran Cascada, ocupada per las corporacions que assistiren á la festa.

Y 'ls quatre forasters de ciutat entran en la humil morada del Dimas de Masfrondós.

Mitj' hora després d' aquesta rápida escena don Facundo y 'l bon pagés *serran*—com aquést díu—el tracte.

—Conformes, Dimas. Arregleu una mica la casa, y dintre de vuyt ó deu días ens teniu aquí. ¿Entesos?

—Entesos.

—Donchs, ¡á reveure!

II

LA SILUETA DEL DRAMA

Mentres el tren, lleansant epiléptichs esbufechs, els torna á ciutat, els quatre individus de la familia Valls, cada hú pel seu compte, van rumiant la mostra y acomodant mentalment el seu plan de vida estival á lo qu' en aquella breu exploració acababan de veure.

El papá:

—Es pintoresca la casa; pintoresca y original. La barracota del pati, sobre tot, m' ha deixat encantat... ¡Aquella eura que la envolcalla, convertintla poch menos que en un capdell de verdural... ¡Aquellas canyas cimbrejants que li donan abrích y sombral... ¡Ah!.. ¡Qué n' hi passaré d' horas trasladantla á la tela, estudiantla per tots costats, reproduhintla ab totas las llums!

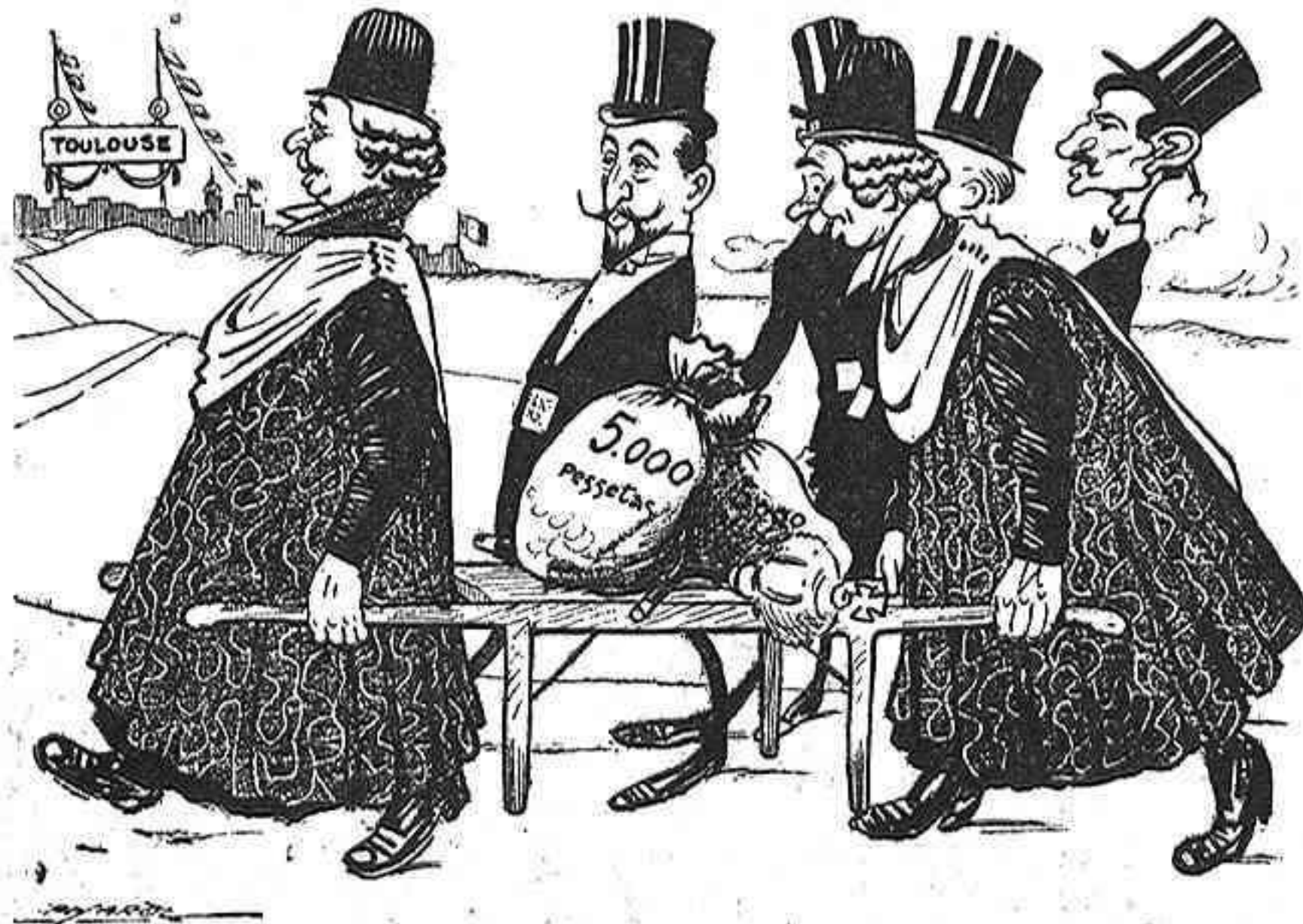
La mamá:

—Ni fet expressament hauria trobat un niu que millor satisfés las mevas aspiracions. Lo que més m' ha agradat es aquella cabreta tan bonica y tan mansa. ¡Ab quina naturalitat m' ha prés de la má el terrós de sucre que li he donat!.. Será la meva distracció y 'l meu entreteniment. Perque jo ja ho sé, una casa de pagés sense cabreta 'm sembla un cementiri. En cinch minuts ja 'ns hem fet amigas...

La senyoreta:

—Encare que pagés, es guapo aquell xicot. Diu qu' es el fill de 'n Dimas. Mentres hem estat allí no m' ha tret els ulls de sobre. Ho feya molt dissimuladament, pero... 'm mirava. Aixís m' agradan els homes: atrevits... pero dissimulats. Es moreno, ben plantat, rialler... ¡y ab un bi-

ARRIBADA de la COMISSIÓ MUNICIPAL Á TOULOUSE

—De quartos no 'ns en faltan,
d' humor també 'n portém;
vol dir, germans caríssims,
que 'ns divertirém.

CELEBRADA AL PARCH EL DIA DEL CORPUS

Grupos de concurrents ballant la sardana sota 'ls arbres.

gotet més mono!.. En els dos ó tres mesos qu' hem d' estar junts, ¡ay, qué 'n farem de brometa!...

El senyoret:

—Verdaderament, may m' hauria imaginat que 'ls pagesos poguessin tenir unas fillas tan guapas. ¡Tira peixet, quína mossa!.. Y 'm mirava, ¡vaya si 'm mirava!... Ja té rahó en Sandiumenge; per fer conquistas bonas, bonicas y baratas no hi ha res com el camp. ¡Quín estiu més deliciós se 'm prepara!...—

Y en tant els nostres quatre personatges capdellan en silenci aquest ramell d' íntimas reflexions, el tren ¡retetréch... retetréch... retetréch!... ¡rataplán... rataplán... rataplán!... va portantlos desenfundadament á Barcelona.

III

LA CATÁSTROFE

Han passat deu días.

La familia Valls, ja disposada á inaugurar la temporada d' estiu, torna á ser á Masfrondós.

Pero... ¿qué ha succehit aquí?... A can Dimas no 's veuen sinó novedats.

El papá busca la barraca del pati.

—¡Ah!—contesta amablement en Dimas:—Com que vostés havían de venir, l' he tirada á terra perque no 'ls fes nosa y poguessin tenir més esbarjo.

—¿Y la cabreta?—pregunta la mamá.

—Ahir varem matarla, ab l' idea de que vostés tinguessin carn fresca.

—A qui no veig—diu el senyoret—es á la noya.

—L' hem posada á servir. Ja feya temps que uns senyors que passen l' estiu á Fransa ens la tenían demanada.

—¿Y 'l noy?—s' atreveix á dir la senyoreta.

—Es soldat. Dimars precisament va marxar pera entrar en caixa.—

¡El desastre es complert!.. Cap dels individuos de la desolada familia Valls diu una paraula, pero la mateixa idea bull á l' hora en els seus febrosos cervells:

—¿Si 'ns en tornessim á casa?...

A. MARCH

Las ganas ja hi son; mes...

Avuy de joya—mon cor s' omplena; arreu s' oviran—temps de bonansa.

AL PEU DE LA LLETRA

—No 's pot entrar ab aquest trasto.

—¡Pero si 'l porto per pendre part en el Concur!

GRAN CONCURS DE GLOBOS

Els que s' hi varen trobar á faltar.

Ja no ressona—forta tempesta
dins de mon ànima.

Veig esvahirse—las negras ombras
que á certas horas—ens envolcallan.
¡Oh, pler! ¡Oh ditxa!;—m' apar un somni
ventura tanta.

Gentil donzella,—la més xamosa,
com no se 'n pugui—trobar cap altre,
amor puríssim—en mon cor verge,
me va inspirarme.

De la guspira—que 'l cor va encéndrem
ella n' estava—ben ignoranta
per no comprendre—senzilla y pura
que jo l' aimava.

Quan me la creya—bon xich esquerpa,
se n' es tornada—tota manyaga;
la suposava—bon tros lleugera,
quan era un àngel.

Al declararli—la passió intensa
que jo sentía,—rojas llurs galtas
se son tornadas;—y mitj confosa,
ha dit que m' ayma.

La meva ditxa—veig ja complerta;
donchs perque ho sigui—tan sols hi falta...
que ploguin mobles;—puig de casarme,
¡prou ne tinch ganas!

LLUIS G. SALVADOR

LLIBRES

CAYRES VIUS, per VÍCTOR CATALÁ.—Tot lo que brolla de la ploma de la ilustre escriptora que ha adoptat el pseudònim de *Victor Catalá*, ja sabem avants de llegirho que ha d' interessarnos, per dos conceptes principalment: pel valor intrínsech del treball, y per ser degut aquest á una dama dotada de més virior literaria que la major part dels escriptors del sexe fort. Pochs dels que 's reflan el bigoti ó 's pentinan la barba arriban com ella á contemplar la vida front á front ab mirada tan serena, sense pipellejar, pera reproduhirla ab pols segur, vigorosament, y ab una riquesa inagotable d' expressió colorida y palpitant, sorprendedora per la seva intensitat y enamoradora pel seu ayre catalá castís.

Després de la seva hermosa novela *Solitud*, que tan poderosa atenció va despertar en el nostre petit món literari, y com pera reposar d' un treball de tanta empenta,

acaba de donar á la estampa sos estudis en prosa *Cayres vius*, una bona part dels quals, la primera serie, la constitueixen set nous *dramas rurals*, que no desmereixen, ans al contrari tenim nosaltres per molt superiors als que ab el mateix títul publicá temps enrera, havent alcançat ja una tercera edició, honor no massa freqüent tractantse de llibres catalans.

Els *Dramas rurals*, enclosos en *Cayres vius*, revelan la mateixa originalitat de pensament y presentan idéntica fidelitat en la pintura de la nostra vida rural que oferían els que publicá en volúm apart; pero tenen per damunt d' aquests un sentit psicològich més fondo y penetrant, una major perfecció d' estil, una més cuidada concentració del assumpto. Alguns d' aquells pertanyían al género melodramàtich, perseguint l' horror ab sas esgarrifansas; mes els d' ara son veritables dramas.

El calvari d' en Mitus es la condensació d' una novela eterna, pero sempre real y susceptible d' encarnar diverses formas. La nostra autora n' ha fet una maravella. *Contra-claror* es tot un drama catalanesch de soca á arrel, inspirat en la realisació d' una feréstega pero santa venjansa. *L' empés*, la pintura d' un tipo miserable de poble, á qui tots creyém haver conegut. *El carcanyol*, una aventura novelesca relacionada ab la extinció d' una rassa decadent, que trascendeix un cert simbolisme de carácter social, pero clar y positiu. *Sota 'l cel* es el drama d' uns amors camperols, destruhits per la mort del enamorat en terra llunyana. En *Creu y ratlla* hi veyém la preponderancia del sentit práctic sobre 'l sentimentalisme que caracteriza al nostre poble; y en *L' amoreta d' en Piu*, una narració festiva escrita ab una vérbola y una despreocupació que encisan, per la felís pintura dels tipos que intervenen en l' acció de la comedia, que comedia es, encare que tingui, com tot lo del món, quan se sab veure bé, els seus punts y ribets de drama.

La segona serie del volúm s' intitula: *Altres dramas y altres coses*, referintse á escenas de la vida ciutadana els denominats *Sobre-taula*, *Carnestoltas* y *Cap-vespre*, totes per cert punyents y corprenedoras, essent una hermosa fantasia poética la titulada *Plúmules*, una llegenda del temps vell notablement evocada la *Griselda*, y un hermós himne en endecassíllabs blanchs, que l' autora, per un capritxo, dona com á prosa seguida, *La Faula serena*.

El llibre es un estoig de joyas primorosas. Cada treball té un valor molt gran, no sols per la prima materia sino també per la maestría ab que está artísat y cisellat. La literatura catalana está, donchs, d' enhorabona.

ALTRES LLIBRES REBUTS:

La caricatura artística, per J. Ferrán Torras.—Forma el primer fascicle de divulgació de la revista *Estil*, y conté un breu estudi del art caricaturesch baix sos diversos aspectes fet ab veritable coneixement de la materia.

... La tasca social de l'Higiene, per el Doctor Queraltó, president honorari del primer Congrés d'Higiene de Catalunya.—Es un discurs endressat al Ateneo Barceloní la vigília de l'obertura del esmentat Congrés, exhuberant d'entusiasme científich y patriótic.

RATA SABIA

ILUSIÓ Y REALITAT

(QUADRET)

Es nit de Nadal.
Un vellet malalt
s'está en el portal
de la iglesia santa,
y á un recó arraulit
va passant la nit
ab frisós neguit
de febre abrusanta.

La gent de la vall
en gran devassall
á missa del gall
acut ab follia
á gosá ab content
l'aconteixement
del faust naixement
del fill de María.

Passan pel davant
quasi trepitjant
el cos palpitant
del pobre captayre;
corrent als altars
hont se senten clars
alegres cantars
ressonant per l'ayre.

¡Cruel humanitat!
Sempre he reparat
que la realitat
ab desdeny la olvidas,
y sens tó ni só,
gosas ab brahó
de falsa ilusió
que tot son mentidas.

FÉLIX CANA

PRINCIPAL

El concertista Pau Martí, deixeble del mestre Granados, vá donar á coneixer, en un escullit concert, las grans qualitats que posseheix. Jove com es, y ab molt camp per córrer es indubtable que arribará lluny. Lluytant ab l'emoció que 'l dominava, demostrá possehir agilitat, forsa y bon gust, donantne una proba exquisida en distintas pessas; pero principalment en la Sonata de Beethoven. Concertista incipient, se troba en plena creixensa, y té prou robustés per' afrontar-la ab éxit.

ROMEA

Fora d'abono s'estrená 'l drama en tres actes d'en Cassimir Giralt: *Deslliuransa*.

Es la primera obra que dona á conéixer aquest jove escriptor y en la que 's demostra enamorat de las corrents ibsenianas. Potser aixó fa qu' en algunas escenas no sigui del tot original; pero en conjunt s'hi veu bona disposició pel teatro.

Els diálechs, que se succeheixen en tota l'obra,—algun potser massa llarchs y depriments—están escrits en prosa correcta y literaria.

En la execució varen distingirse la Sra. Jarque y el Sr. Piera.

El públich, entre 'l que hi havia alguns amichs del autor, cridá á aquést á rebre 'ls seus aplaudiments.

TÍVOLI

Terminada la campanya d'ópera, s'ha trasladat á n'aquest teatro la companyia de sarsueleta castellana y valenciana, que baix la direcció del Angeles, treballava en el Granvía.

Forman part de la companyia la Gurina, la Suárez, la Mayendá, la García y altras artistas molt monas... y el mono Nathal.

Mentres se preparan l'estreno de algunas obras novas com *Flor y alegría*, continúa posant las més aplaudidas del repertori, entre las quals destaca *La Rabalera*, qu' es de aquellas que han caygut de peus.

RESPALLADA

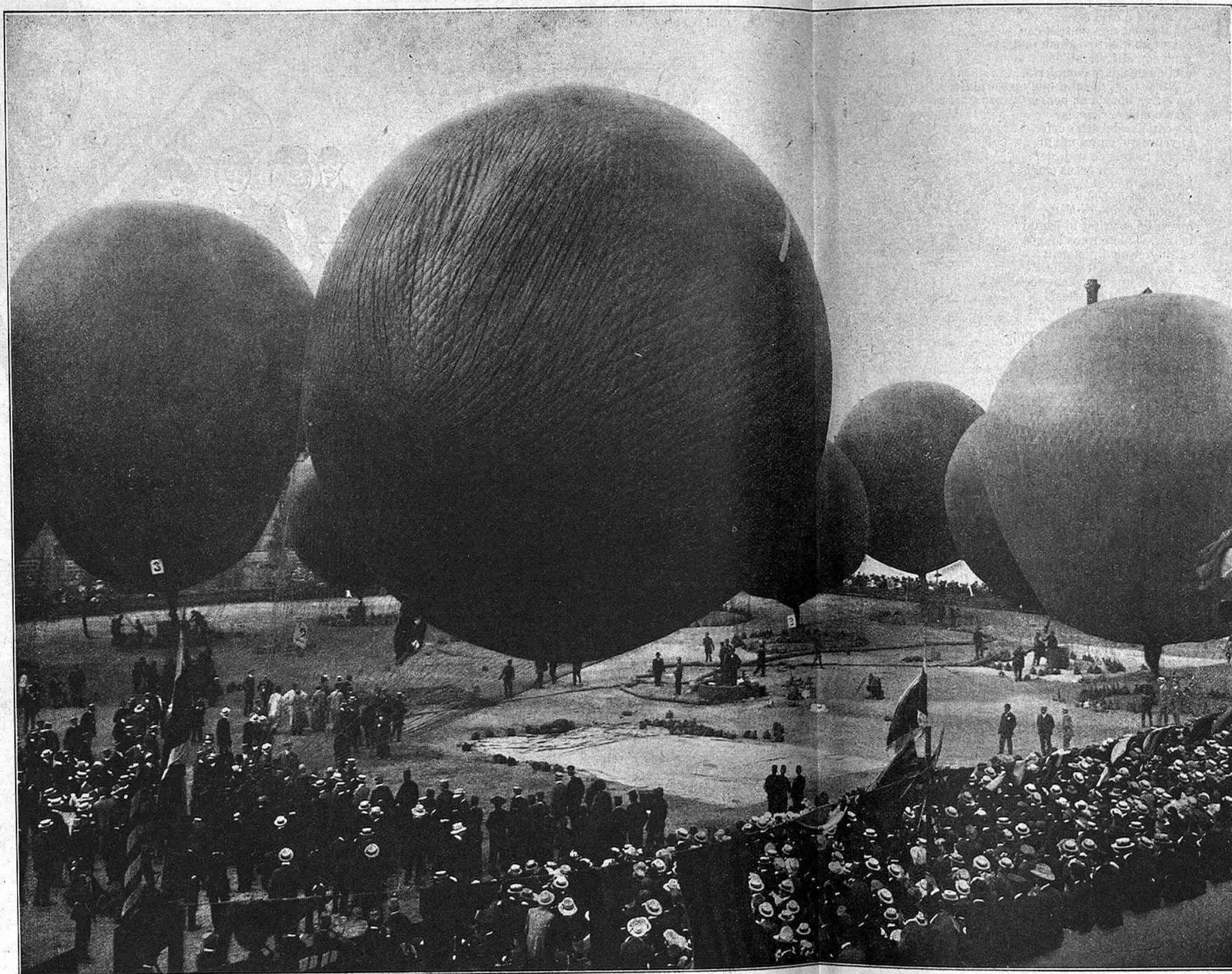
—¡Ah, senyors! En la qüestió de la Reforma, ¿olvidarém á la Premsa, que ab tan noble entusiasmo ha treballat pel éxit?

EL GOBERNADOR Y 'LS FONDOS DE LA HIGIENE

—Se 'ls fa saber, ciutadans, que jo me 'n rento las mans.

GRAN CONCURS AEROSTÀTICH DE BARCELONA

En el camp de la festa.—Darrers preparatius pera la ascensió.

NOVETATS

L'últim estreno de la Tina di Lorenzo fou la comedia de Hannequin *Felice*, basada en els tripijochs del divorci, y exhuberant d'aquella travessura y d'aquella gracia relliscosa que constituheix la característica dels autors còmichs francesos.

Ab aquestas obras fins els més pudorosos s'hi fan un

panxó de riure, sens perjudici de proclamar després que son immorals, ab la més còmica serietat.

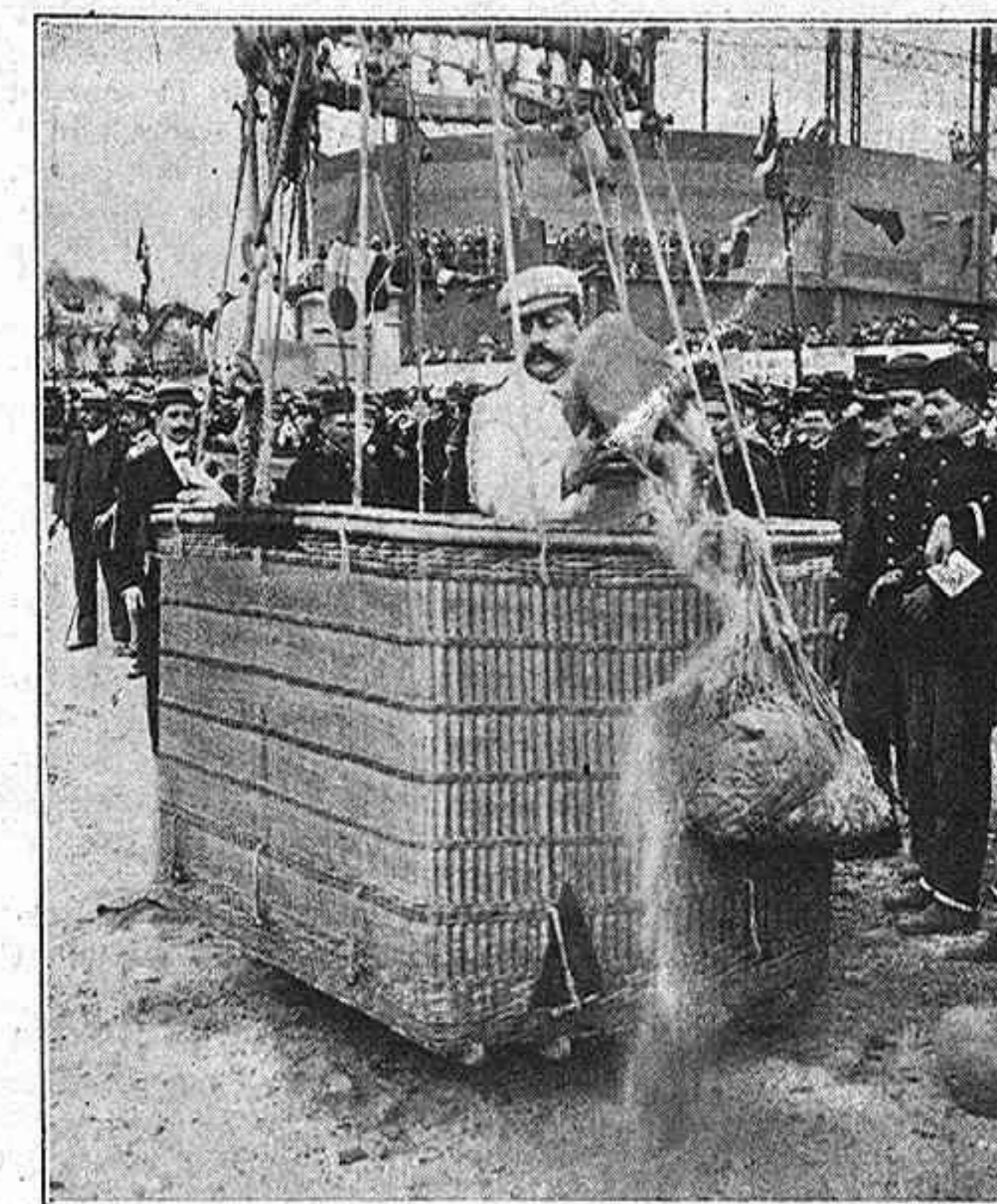
La Tina y els seus dignes companys arribaren, al interpretar-la, al últim grau de la finesa y perfecció.

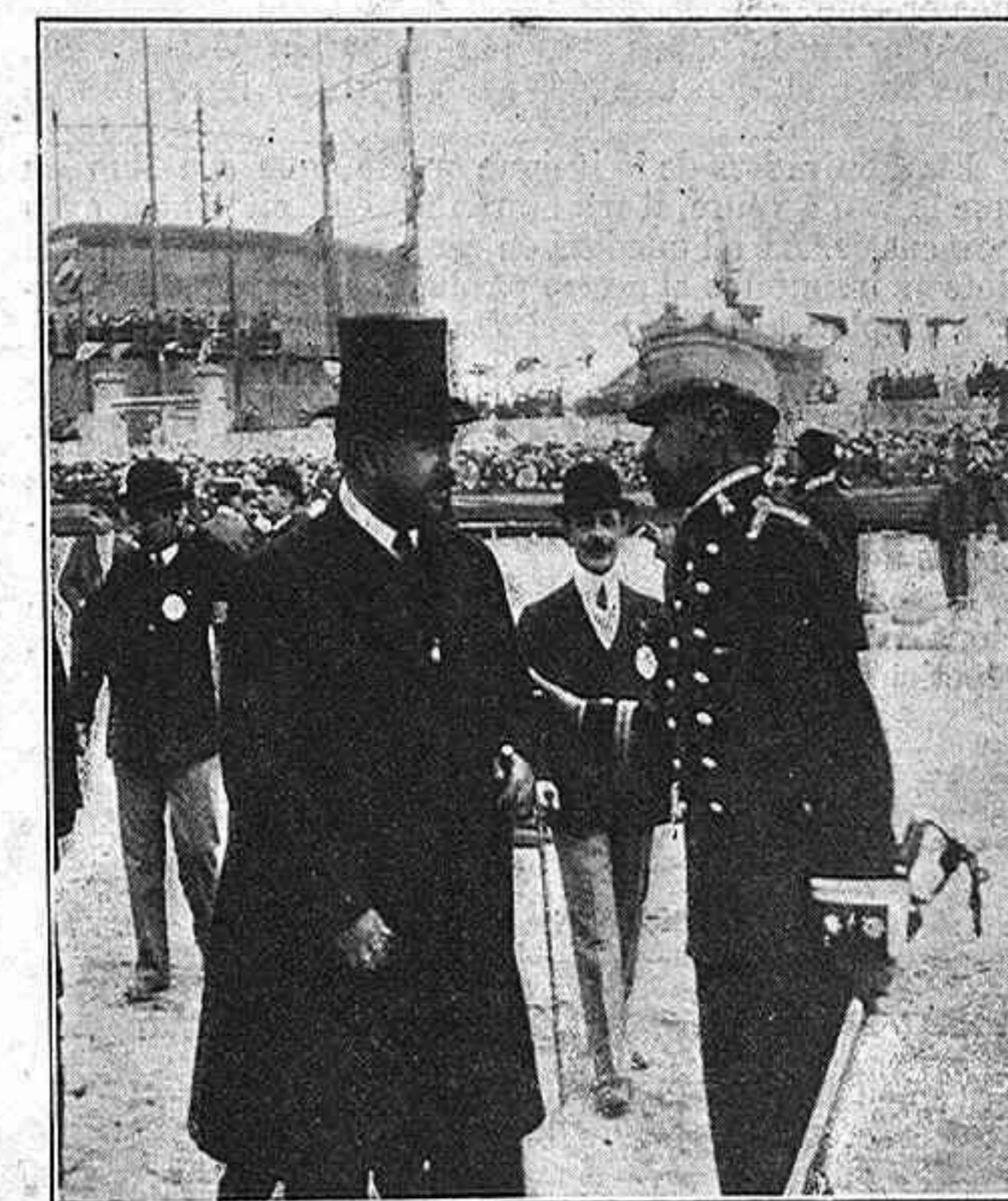
La companyia italiana 's despedí ab la notable comedia

de Bracco *Infedele*, qu' es un veritable *tour de force*. Tres sols personatjes—el marit, la muller y l' amant—li bastan al autor per omplir tres actes... ¡Y qué plens! ¡Y qué ben aprofitats!

El públich prodigá á la companyia una despedida entusiasta. Pero, aixó sí, incorrent en l' abús de sempre, feu parlar á n' en Carini y á n' en Falconi, y s' empenyava

Un aeronauta graduant el lastre del seu globo.

El governador civil y 'l tinent coronel Sr. Vives, jefe del Parch Aerostático.

en fer parlar á la Tina, la qual se negá obstinadament á fer gala de las sevas facultats oratorias. Y la rahó li sobrava. ¿Que per ventura la insuperable actriu no havia parlat, y d' una manera deliciosa, durant tot el curs de la representació?

Ab una obra dels germans Álvarez Quintero ha inau-

gurat la temporada la companyia del Teatro Español de Madrid. Se titula *El genio alegre*, y es realment un devassall d'alegría.

La tēssis no es nova ni molt menos: son molts els autors que s'han inspirat en el goig de viure trayentne bon partit casi tots ells perque aquesta aspiraci3 la sent tot s3r hum3, ab inclusi3 dels que s'han fet esclaus de la misantropía, que aquests la senten com un eco vivificador.

Aixís se compr3n que l'obra dels germans Quintero, ab tot y la seva falta de novetat y de car3ixer de s3lida estructura, únícament per gracia de las gracias que cont3, aixís en la pintura dels personatjes com en la presentaci3 d'alguns epissodis, com també y principalment per l'agudes3 del di3lech, se'n emporti al p3blich, que no deixa un instant de recrears'hi.

No's pot dir qu' en el concepte psicol3gich penetri molt endintre del cor, ni de la imaginaci3: m3s aviat fa l'efecte d'un pessigolleig superficial, pero molt gust3s.

L'acaba de fer estimable el seu car3cter regional castissament andal3s.

Posada en escena ab notable esmero, tots els actors estavan perfectament imposats de sos papers, distingintse emper3 d'una manera especial la Sra. Guerrero, la senyoreta Bárcena y els Srs. Díaz de Mendoza y Santiago.

CATALUNYA

La companyia que funciona en aquest teatro ha estrenat el di3lech *A remolque*, que est3 ben escrit y tingu3 un 3xit satisfactori.

Pera la nit d'avuy est3 senyalat l'estreno d'*El sueño de la princesa*.

APOLO

La Vitaliani ha anat posant algunas obras ja conegudas, entre altr3s *Adriana Lecouvreur* y *Zaz3*, en las quals esclata tota la potencia y intensitat del seu talent extraordinari. Resulta assombr3s la seva feblesa f3sica realsada per un 3nima desbordant, vibrant y sugestiva.

Dilluns honr3 al teatro catal3 interpretant el beneyt3 del magnífich quadro d'en Creuhet *La Morta*. Ne feu una creaci3.

No'ns queda temps avuy per ocuparnos de *La Madre*, d'en Rusiñol, que també la gran actriu ha introduhit en el seu repertori.

Els admiradors de la insigne artista, que son tots els que la van 3 veure, li tributarán aquesta nit un cariny3s homenatge. Ab ell quedar3 en certa manera compensat el defecte imputable al nostre p3blich de no haver, com devia, omplert totas las nits el *Teatro Apolo*.

NOU

Sangre moza, lletra dels Srs. López Silva y Pellicer y Valverde, es un quadret de costums andalusas, enginy3s y escrit ab molt salero, lo qual fa perdonar la seva carencia de novetat.

La música resulta perfectament adequada 3 las situacions del llibre, es molt garbosa y el p3blich demaná la repetic3 d'alguns números.

N. N. N.

¡POBRETA!

AL APRECIAT AMICH, EL COLOMB3FIL J. PUIG

Brunzenta per l' ample espay,
creuhant plans, vilas y serras,
va en busca de son destí
la coloma missatjera
per l' afany de trob3 el lloch
'hont ha nascut 3 s' hi avesa,
'hont hi té son preuhat niu
y sa mitat de parella.

Per entre mitj del camí,
3no troba cents camps de bessas?
3No veu bassas, rius y rechs
ab aygua abundosa y fresca?
3No veu tip3s arrogants
diferents 3 n' el seu sexe
que 's recrean pels jardins
com distingidas marquesas,
sens témer que 3 tras-cant3

els lluheixi una escopeta?

Sí; pro si orientada est3
tot ho pren com 3 futesas,
son deliri estriba sols
en arrib3 3 casa seva
(baldement siga un trist cau
cobert ab quatre 3 cinch teulas)
y un cop allí, sa missió
est3 guanyada y complerta.

No es trist, donchs, que un ser aixís
no estiga dotada ab pensa
pera con3ixer ben clar
las caricias del seu quefe
al veure qu' en un minut
fa mil metres de trajecte?

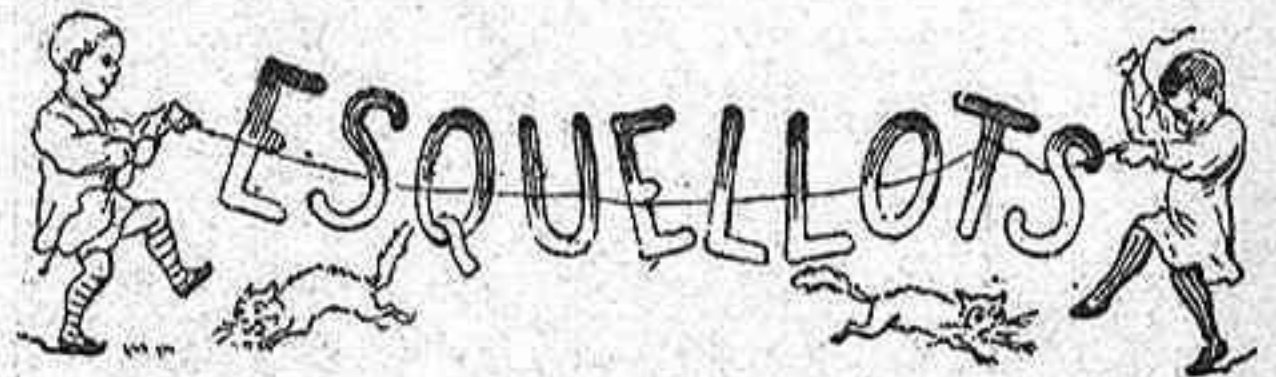
No mereixen grans elogis
las soltas de *Ciudadela*,
Palma, *Benicarló* y
Gandía, *Vendrell* y *Cette*,
que si bé es vritat hi hagu3
baixas, sigueren uns h3roes
en lluytar continuament
ab las capas atmosf3ricas?

No dol que un colom aixís
se cotisi 3 dos pessetas?

No dol també en general
que l' afici3 vagi enrera?

Animo, donchs, amich Puig
y colomb3fils de veras;
3nimo, y tots de un plegat
al concurs Nacional extra,
que aquest es el que ser3
la jornada m3s tremenda.

P. VALLESPIN3S Y CASAS

Las festas de juny han comensat molt bé. El concurs de globos aerost3tichs, efectuat diumenge al Poble Nou, result3 espléndit, haventhi assistit una generaci3 extraordinaria.

¡Y quína manera de mirar tothom enlayre!

Els barcelonins pod3m ben dir de aquesta feta qu' est3m curats de tortas de coll.

*
**

Un qu' est3 molt ficat en els maneigs de cert Barnim polítich que ha fet parlar molt d' ell, no tan sols 3 Barcelona sino en tot' Espanya, li atribuhía la següent frasse:

—Per aeronauta jo. El día que m' aixequi ab la bomba, haig d'anar 3 parar tan lluny que may m3s se sabr3 res de mí. Y si 'm donan un premi, com que ningú sabr3 ahont soch, que se 'l reparteixin els meus acreedors, com 3 bons germans. Aquest es l' únich consol que 'ls hi puch oferir.

Una gran noticia.

Al cap d' un mes d' oberta la Exposici3 de Bellas Arts ha aparegut el cat3lech. No's dir3 que 3 Barcelona no's fassin las cosas ab una celeritat esgarrafosa, si's té en compte que podían haverho publicat vuyt días després de tancat l' internacional concurs.

*
**

En aix3 han donat una bona lli3s3 als elements oficials, els titulats artistes independents, que l' endem3 d' haverla oberta ja tenían el cat3lech impr3s.

Y 3 prop3sit:—3Per qu3 aquests artistes han hagut de adoptar el títul de independents?—es cosa que molts se preguntan, sense compendre la rah3 d' aquest denominatiu.

En tots els paí3sos del món els independents son els rebeldes, els que se separan dels camins fressats per anar 3 la seva, els que no admeten m3s lley que la seva voluntat ni altre c3dich que 'l seu capritxo. Mentres que aquí exposan las sevas obras, molts, moltíssims dels que han concorregut al certámen oficial, y alguns altres que hi volgueren concorre y no hi sigueren admesos.

Pot, donchs, estar tranquil el bon burgés, propens á alarmarse per qualsevol cosa. Els nostres artistes independents son uns bons minyons, dignes de trobar compradors pera las sevas obras. ¡Qué més voldrían que poderse crear, ab el seu treball, una posició ben *independent!*

L' Hereu y la Pubilla han passejat pels carrers de Barcelona els seus guinyapos. ¡Y qué n' anavan, pobres, de tronadots!

Si á lo menos se 'ls articulés el bras dret, podrían presentar el plat als transeunts, implorant una gracia de caritat per amor de Deu. Y mal aniria que no recullissin lo necessari pera ferse cada any un vestit nou.

¿Y qué dirém de la professó de Corpus?

El primer any que l' Ajuntament va negarse á votar la tradicional subvenció, els católics més entusiastas, baix la direcció del Comité de Molestia Social, s' ho prengueren per punt y, per medi de una suscripció popular, cubriren en excés tots els gastos de la religiosa ceremonia.

Pero prompte s' han cansat de fer tals sacrificis, y la professó, deixada á las propias forsas del element eclesiástich, ha resultat migrada, pobra, llastimosa.

Es alló que deya Quevedo: «Poderoso caballero—es don Dinero.» Y no en va diuhen els castellans, fins els més afectats en cosas religiosas: «Poco dinero, poco sermón.»

Deyan que 'l terrorisme allunyava de Barcelona als forasters, fentlos perdre las ganas de venirnos á visitar.

Aixó segons y cóm.

O sinó, aquí tenen la República Argentina que acaba d' enviarnos un comissionat ab l' encàrrech exprés de venir á estudiar las conseqüencias dels atentats terroristas.

De manera que, si va cundint l' afició á n' aquesta clas-

se d' estudis, la nostra ciutat pot convertirse en un gran centre d' atracció precisament á causa de las *bombas*, que per aquest cas especial, produhirán l' efecte de *bombos*.

Y llavoras podrém dir ab l' adagi: «No hi ha mal que per bé no vingui.»

Se m' assegura qu' en Lerroux té 'l pensament de montar una barbería en la seva Casa del Pueblo.

Ja veurán com ab tot y ensabonar tant als obrers, els afeytará en sech.

Y á repel.

Els governadors de las provincias solen recaudar y gastar sense donar comptes á ningú els fondos titulats de la higiene, que tenen tant de higiénichs, com jo de xino. Constituheixen el tribut forsós imposat á las sacerdotessas del amor llogat, y en algunas ocasions (no s' han comesas pocas de infamias per aumentar el seu rendiment!...

Donchs bé, 'l Sr. Ossorio ha renunciat á tenir la més mínima intervenció en aquest assumpto, confiant la recaudació y la inversió de aquesta gabela á la Junta de Sanitat.

S' ha de fer justicia á la seva pulcritut, consignant qu' en aquesta qüestió s' ha portat com un *Angel*.

* * *

Pero ¿y 'ls governadors que vinguin darrera d' ell, cóm se las compondrán al veure's privats de aquesta ganga? Si revocan la resolució del Sr. Ossorio farán un paper que no té res d' envejable, posantse en certa manera per debaix del nivell moral de las desventuradas contribuyentas.

Preparis el Sr. Ossorio á sentir com li malehirán las alas.

Els propietaris del Liceo ha adjudicat per cinch anys el gran teatro, al popular empresari don Albert Bernis.

Sempre havia cregut que la separació del Sr. Bernis y el Liceo sería passatjera. Perque una llarga experiencia ha vingut á demostrar que ni 'l Liceo pot tenir altre empresari que 'n Bernis, ni en Bernis pot tenir tampoch cap mes empresa que 'l Liceo.

Son com marit y molla que 's portan bé, y que quant mes vells se fan, més s' estiman.

Es l' *Azorin*, l' entranyable amich y admirador d' en Maura, avuy diputat á Corts perque en Maura ho ha volgut, quí pegant una ullada al edifici ahont se confeccionan las lleys y s' absolen las trampas, el troba destartalat, brut, asquerós.

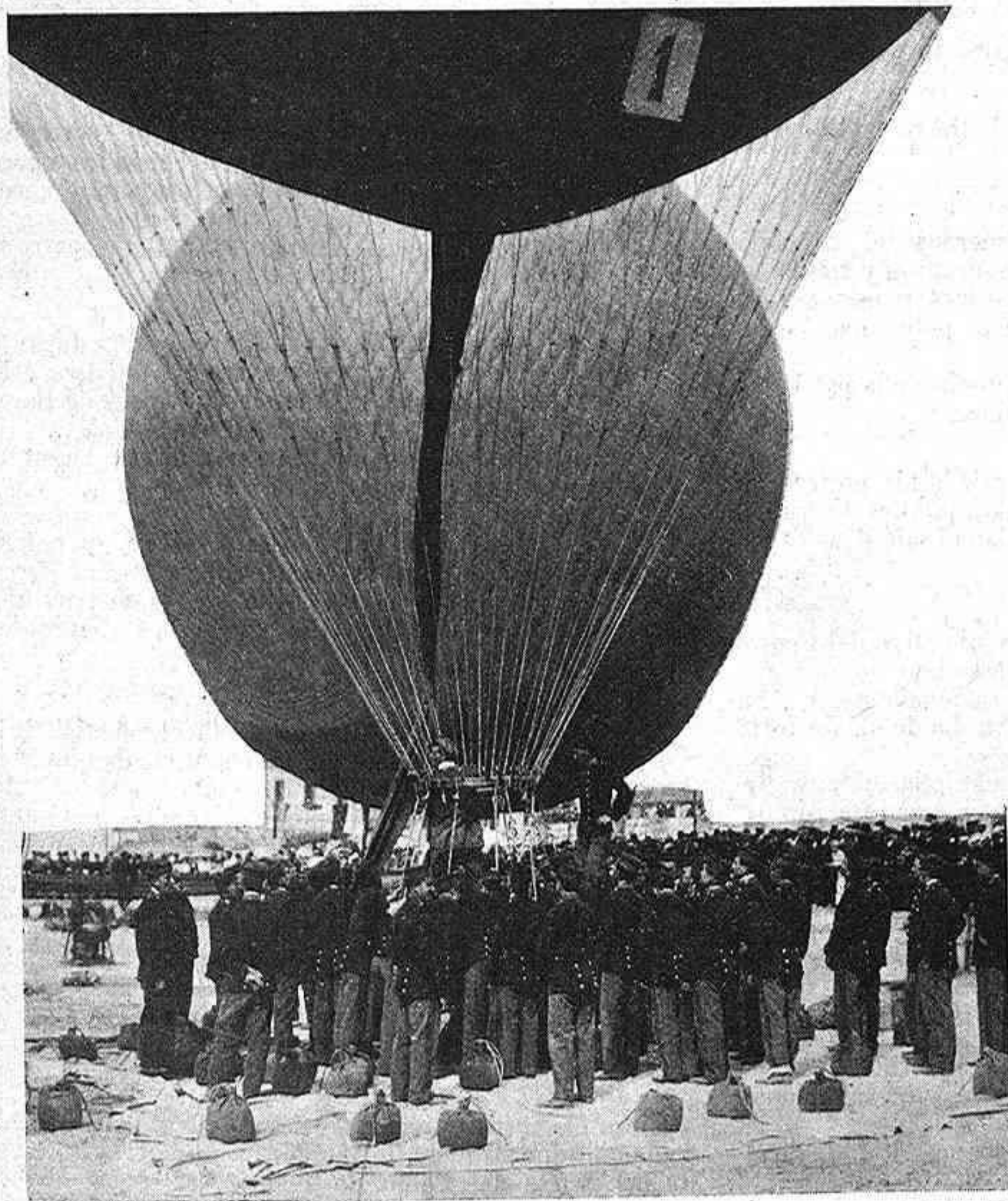
Y consigna que «el mantenimiento de nuestra Cámara popular cuesta todos los años *un millón trescientas mil pesetas y pico*.»

«Sin embargo—afegeix—los muebles son viejos y rotos; los pisos (puede verse en el Salón de conferencias) están hechos pedazos; en algunas partes los trozos de mármol han saltado, y los huecos é intersticios han sido rellenos con yeso.»

«¿Qué se hace—pregunta—con este millón trescientas mil pesetas?»

Y com si la conciencia se li revoltés, díu: «Dentro, en el Salón de sesiones ¿cómo vamos á clamar contra las dilapidaciones de los ayuntamientos de España, contra el desquiciamiento de las Diputaciones, si aquí somos nosotros los árbitros, los señores, y

GRAN CONCURS AEROSTÁTICH DE BARCELONA

A punt de marxa.

26 DE MAIG.—CÍRCUL DE PROPIETARIS DE GRACIA

Inauguració de la Exposició d' Artistes Independents.

no sabemos gobernar un pedacito de tierra metido entre cuatro paredes?»

* *

En efecte, sí pera cubrir las esquerdas del edifici del Congrés no basta la xifra anual de un milió y trescentas mil pessetas ¿quina suma 's necessitará pera tapan las esquerdas, traus y esboranchs de la pobre nació espanyola?

No té res d' extrany que ab uns pares de la patria tan descuidats la casa amenassi desplomarse?

Demá, dissapte, á las nou y mitja de la nit, nostre estimat company Joseph Burgas donará pública lectura al seu llibre inédit FRUYT D' AMOR, en el saló d' actes del Ateneo Barcelonés.

Els autonomistas cataláns, baix la iniciativa del Centre nacionalista republicá se preparan á assistir en un barco fletat expressament á l' Assamblea regionalista que s' ha de celebrar á Valencia, y de la qual n' ha de naixer forta y robusta la Solidaritat valenciana.

Reina ab aquest motíu un gran entusiasme entre 'ls solidaris cataláns, haventse nomenat ja una comissió organitzadora de la expedició, de la qual forman part totas las entitats adheridas.

* *

Un periódich valenciá *El Pueblo*, orgue dels blasquistas, aménassa ab grans trastorns, si la expedició 's tira endavant, arribant fins al extrem de anunciar que la sanch correrá pels carrers de Valencia.

Per lo vist els que aixís s' expressan, en son desitj d' emular á las kábilas que van entrar en joch á Barcelona, olvidan dugas cosas.

Primer: qu' insultan els sentiments hospitalaris de la hermosa ciutat del Turia.

Y segona: que confessan paladinament no tenir forsa moral pera contenir l' explosió solidaria que ha de acabar ab el seu domini.

Pero caldrá que prenguin exemple de lo ocorregut á Barcelona, y veurán que 'ls actes de violencia involucran el suicidi dels mateixos que tenen la ceguera d' executarlos.

Avuy com avuy tots els revólvers apuntats contra las bonas causas etgegan els trets per la culata.

L' altre día un antich fusionista barceloní 'm deya:

—En Moret no fá més que imitarnos á nosaltres. ¡No 'n fá poch de temps que 'ls liberals dinástichs de Barcelona vením observant la política de l' abstenció!

—Pero vosaltres—li vaig dir—vos haveu hagut de abstenir per forsa.

Y ell me vá replicar:

—Y en Moret també. Creume á mí: el cas es enterament igual... És alló de la *mano de D.ª Leonor*... Pero á lo menos desitjém fer constar que de aqueixa política abstencionista no 'n correspón la iniciativa á n' en Moret, sino á nosaltres.

El governador de Mallorca se vá negar á assistir al Congrés agrícola de Manacor al enterarse de que s' hi havían de pronunciar discursos en catalá.

Si aquesta repugnancia á sentir parlar el nostre matern llenguatge havía de produhir en tots els representants del Poder Central els mateixos efectes que al Ponci mallorquí, Catalunya tindria á la punta de la llengua la clau de la seva autonomia.

Ens bastaría quadrarnos davant de aqueixas autoritats, y dírlas'hi ab el major respecte y en catalá cerrat:

—Ja podeu agafar els trastets y anár'ose'n á Madrid, que aquí tampoch ens entendríau!

Uním els nostres prechs als de un volgut colega local, demanant que sisquera 'ls días festius al matí 's franquejin las portas del Palau de Bellas Arts á las classes obreras.

Els que no poden gastar la pesseta tenen el mateix dret que 'ls demás ciutadans á visitar l' Exposició costejada

ab els fons de la Ciutat, als quals hi contribuïen tots els barcelonins sense distinció de classes.

Y encare que no fos així: la Corporació municipal ha de cuidar ab preferència de que la cultura sigui assequible á totas las classes socials.

L' infortunat Ernest Vendrell estampá en el seu testament un rasgo de tendresa, legant á la Presó els llibres de la seva biblioteca que foren l' encís de la seva estudiantosa joventut.

Ara no més falta que 's permeti que 'ls presos puguin utilitzarlos. D' altra manera resultaria molt trist que 'l patrimoni intel·lectual del jove filántrop, quedessin condemnats á presó celular perpétua.

De las deficiencias que en la festa aerostática celebrada el passat diumenge varen notarse, se 'n dona molta culpa á la mala qualitat del gas, que, segons els ténichs, no va imprimir als globos la forsa ascensional deguda.

Pera honra y satisfacció de la nostra terra, repetirém lo que un «ferm company de causa» deya aquell mateix vespre, referintse á la fábrika que proporcioná el fluit:

—Consti, cavallers, que *no era Catalana*.

Ben informada, com de costum, la *Gaceta Oficial del Celeste Imperio* participava días enrera als seus lectors que, per designació dels jesuítas, el degá del Col·legi d' Advocats, qual elecció estava pròxima, seria «un señor septogenario (textual) llamado Jordana, muy conocido en su casa... y solidario ferviente.»

Y, tal dit, tal fet. En la votació verificada el passat di lluns resultá elegit degá el Sr. Permanyer, que ni es *septogenario*, ni 's diu Jordana, ni es únicament *conocido en su casa*, com la *Gaceta* dels xinos va donar á entendre als seus pacientíssims lectors.

Y ara, fins á un' altra bola, ¿eh?

Atenció, que la cosa val la pena.

La Junta local de Reformas socials, presidida pel regidor llibertari Sr. Zurdo de Olivares, ha imposat una multa de 50 duros á la empresa del Teatro Nuevo «por bailar en dicho teatro—copió las paraulas del seu propi periódich—con poco decoro menores de onze años.»

De lo qual se 'n deduïx que lo que la Junta tracta de castigar en aquell local no es el fet cruel de deixar ballar á menors d' onze anys, sinó el que aquésts ballin ab *poco decoro*.

Ja veuen cóm degenera el llibertarisme de certs senyors.

Després d' armar tanta bulla y llensar tants alarits, ¡vení á quedar convertits en delegats de *La Fulla!*...

Durant els dos primers díes del mes actual sigueren recollits en la vía pública trenta pobres d' ofici, dels quals únicament n' hi havia sis que fossin fills de Barcelona.

Un municipal que se las pega d' home sensat, dirigintse als altres vintiquatre diu que deya:

—Vosotros dais la razón á los que dicen que los forasteros sólo vienen á Barcelona á mencharse'ns el pa.

Y sembla que un dels detinguts, tant ó més sensat que ell, va replicarli:

—Dispensim, señor Xanxas: nosaltres no 'ns menjém el pa de ningú. Ens contentém bonament ab els rosegons.

Referintse á las conclusions votadas pels saragateros reunits el día 26 al Frontón Central de Madrid, diu ab la major formalitat un periódich del gremi:

«El programa resulta *común* para todos...»

«*Común* para todos...»

Si nosaltres fossim com ells, ¡qué 'n podríam fer ara de xerínola al voltant d' aquesta afirmació estupenda!

Peró, com que la nostra educació no 'ns permet descendir á cert género de comentaris, *tapém* silenciosament la extranya declaració del periódich... y passém de llarch.

En una casa del carrer del Clot fou decomisada una partida de tabaco que, segons las primeras noticias, pesava la friolera de 3,500 kilos.

Mes ¡ay! ha vingut després la rectificació, y els 3,500 kilos s' han convertit en 3'500, ó sigui, posat en lletres, tres kilos y mitj.

Ja ho veuen.

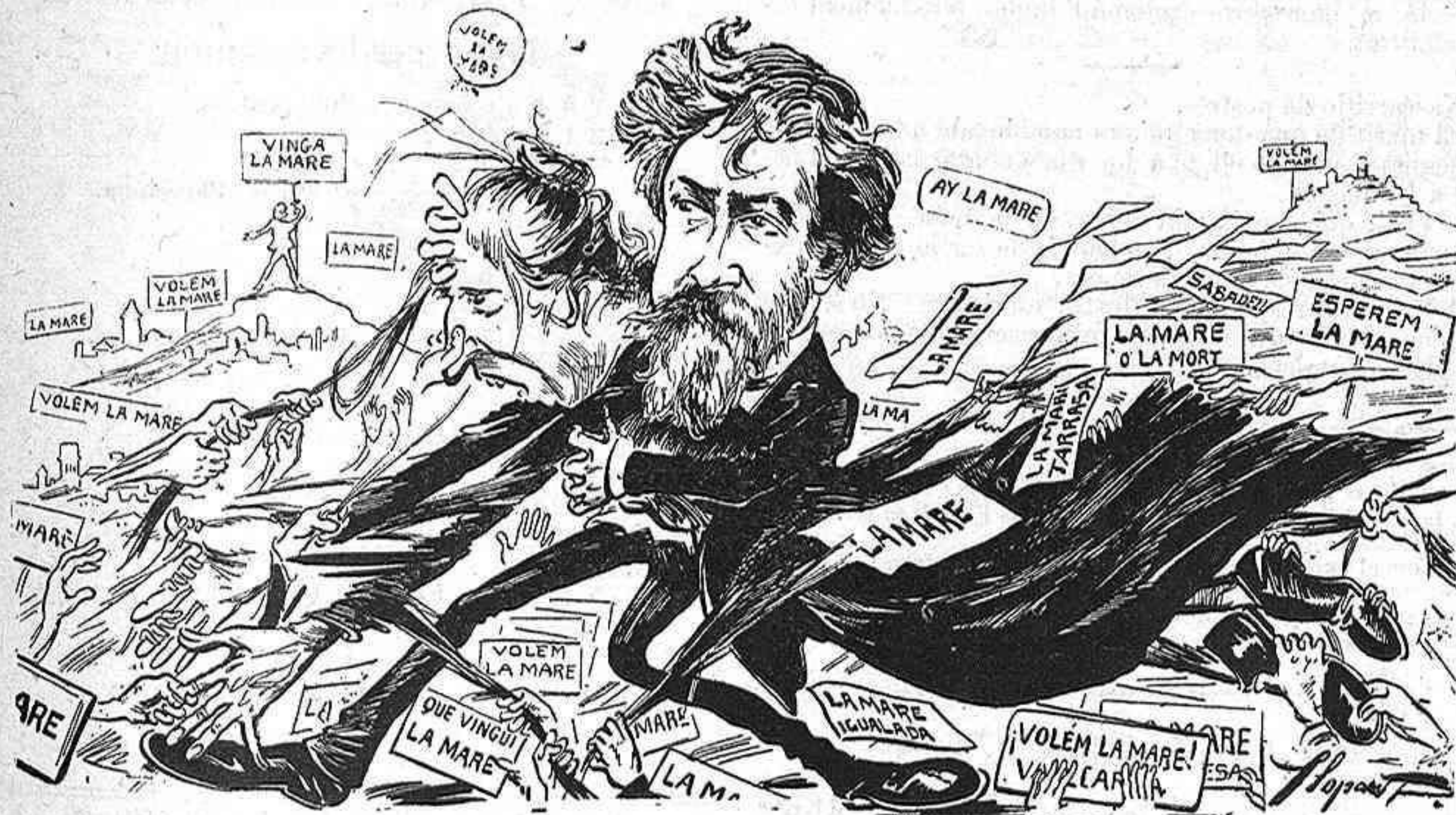
En qüestions de puntuació no es cosa de ferhi broma: un servey es gran ó xich segons hont sigui la coma.

Ab gran éxit fou estrenada á París la nova ópera de 'n Le Borne, *La Catalane*, basada en el popular drama de nostre Guimerá: *Terra baixa*.

L' obra ha sigut posada ab gran esplendides y cantada per artistas de *primo cartello*.

La Catalane promet passejarse triomfalment per tot el

CLAM GENERAL

Tots els pobles catalans desesperats la demanan.

—¡La Mare immediatament!... ¡Volém La Mare!... ¡La Mare!...

NOVETATS MUNICIPALS

La pipa de moda.

món. A veure si trigarà gayre á passar el Pirineu y venir á fernos una agradable visita.

A propòsit de la magesat siamesa Chulalongkorn, que avuy se troba viatjant per Fransa, un periòdich francès conta la següent anècdota:

«Anys enrera, un comerciant de Londres, que havia anat á Bangkok á fundar una casa de cambi, fou rebut pel rey en el seu palau, qui li feu seguir totas las dependencias.

El comerciant notá que una de las donas del monarca no 's mostrava del tot insensible á las sevas mostrars de atenció. Pero el rey, que també havia notat algo, va fer una senya á un eunuch.

Poch temps després, quan el comerciant sortia del edifici, á la porta trobá un esclau que li oferí sobre una safata la testa tallada y sagnanta de aquella dona que alguns moments avants li havia dirigit una mitja rialla.

—*Ah! oh! impropert!*—exclamá l'inglés, terriblement escandalitsat.

Xascarrillo de postres.

El marit de una dona qu'era amable ab tots els seus coneguts menos ab ell, aná un día á contar las sevas penas á Dumas fill.

—Vosté que coneix tant el cor de la dona—li digué l'infortunat—¿qué opina que hauria de fer jo pera conseguir el carinyo de la meva esposa?

A lo qual li respongué l'ilustre escriptor:—No sé que respòndreli: 'm sembla que lo millor sería que ho preguntés als seus amichs.

NOTAS DE CASA

Organisats per l'Associació Regionalista «L'Escut Emporità», la ciutat de La Bisbal celebrarà Jochs Florals el tercer día de la Festa major, 17 del próxim Agost.

Segóns el Cartell de convocatoria, els premis oferts son tres; e, deventse enviar las composicions que hi optin al Secretari del Jurat, D Joan Bosch y Romaguera, casal de «L'Escut Emporità», per tot el día 25 del vinent Juliol.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN EL PENÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—*Pe-re-la-da.*
- 2.ª ANAGRAMA.—*Cobla—Balcó.*
- 3.ª TARJETA.—*La Pesadilla.*

- 4.ª TERS DE SÍLABAS.—A MI CA
MI QUE LA
CA LA FELL
- 5.ª GEROGLÍFICH.—*Per teulas las teuladas.*

XARADA

Signe aritmètic busca tú,
en la *hu*;
igualmente veyas si 't dona
segona;
part del cos mira si 'es
la *tres*.

Ara sols me resta dirte
si vols saber mon *total*,
qu' es un objecte domèstich
d' utilitat, en plural.

TRES CALANDRIS DE MASNOU

MUDANSA

¡Sabs Batista qu' ets molt *tot!*
Creume á mí, noy, *tot* el ram,
que ab la carrera que portas
aquí 't morirás de fam.

A. ROCA COLL

TARJETA

P. AGULLA

Formar ab aquestas llettras degudament combinadas el títul d' una sarsuela castellana en un acte, del género xich.

P. G. DE LA SENYERA MASNOVENCA

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Poble catalá.
- 2 1 7 4 9 8 2 .— » »
- 1 2 6 4 2 .—Opera.
- 5 8 1 .—Carrer de Barcelona.
- 9 .—Consonant.
- 3 5 1 .—Beguda.
- 1 7 6 9 2 .—Aucell.
- 4 5 3 7 8 9 5 .—Poble catalá.
- 2 3 7 5 1 7 4 6 5.—Aparell químic.

MOKA SOKA Y C.^a

GEROGLÍFICH

IIO IIO
I C
O O O O O
T
I M S

MOKA SOKA Y C.^a

Antoni López, editor, Rambla del Mítj, 20

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

ÚLTIMAS PUBLICACIONES

LA DE LOS TRISTES DESTINOS

POR

B. PÉREZ GALDÓS

Tomo X de la 4.ª serie de EPISODIOS NACIONALES

Un tomo en 8.º, Ptas 2

El crimen de un académico

POR ANATOLE FRANCE

Un tomo en 8.º, Ptas 3'50

BOMBOS Y PALOS

POR

LUIS BONAFoux

Un tomo en 8.º

Ptas. 3'50

Sortirà la setmana
vinent l'obra d' en
JOSEPH BURGAS

FRUIT D'AMOR

TEATRO DE

ENSUEÑO

por G. MARTÍNEZ SIERRA

Ptas. 4

CATÁLOGO

DE LA

V EXPOSICION INTERNACIONAL

DE

BELLAS ARTES

Un tomo en 8.º, Ptas 2

MANUAL

DE

LOS BUENOS SIRVIENTES

EL LIBRO DE LOS AMOS — EL LIBRO DE LOS CRIADOS

Ptas. 0'30

Anuario-Riera

1907

EXCLUSIVO DE ESPAÑA

Libro hecho á conciencia

Indispensable en todo despacho

Dos tomos, Ptas. 23

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responem d' extravios, si no 's remet ademés un ral pera certificat. Als corresponsals se 'ls otorgan rebaixas.

LA DIRECCIÓ DELS GLOBOS

El problema, per la dona,
ja fa temps que no existeix:
al menos, el globo-home
Imireu qué bé 'l dirigeix!